

ความไพเราะของบทเพลงพระราชนิพนธ์สู่ท่วงทำนาฏยลีลา

The Melodiousness of Music's King BhumibolAdulyadej to Movement for Dance

ณัฐพร เพ็ชรเรือง

Nattaporn Petruang

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Corresponding author E-mail : petruang1987@hotmail.com

สาระสังเขป

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระปรีชาสามารถในด้านดนตรี พระองค์ทรงเป็นนักดนตรี นักประพันธ์ นักเรียบเรียงเสียงประสาน บทเพลงพระราชนิพนธ์ทรงเป็นบทเพลงที่ทรงคุณค่า เพราะเนื้อหาของบทเพลงเป็นการถ่ายทอดเรื่องราว และชีวิตของผู้คนในสังคม เมื่อดนตรีและเนื้อร้องสอดประสานจนเกิดเป็นท่วงทำนองที่ไพเราะ นาฏศิลป์หรือการเต้นรำก็เป็นสิ่งที่เพิ่ม อรรถรสหรือสีสันของการแสดงให้น่าชมและน่าฟังมากยิ่งขึ้น นาฏศิลป์หรือการเต้นรำสามารถสอดประสานกับบทเพลงพระราชนิพนธ์ ได้อย่างกลมกลืน โดยสามารถสะท้อนเรื่องราวของชีวิตและสังคม จนก่อให้เกิดสุนทรียภาพและคุณค่านานาประการ

คำสำคัญ : พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ; บทเพลงพระราชนิพนธ์ ; นาฏศิลป์ ; การเคลื่อนไหวร่างกาย

SUMMARY

His Majesty the King BhumibolAdulyadej had great talent of music. He was a musician, a composer and an arranger. The music of King Rama IX BhumibolAdulyadet is valuable because the content depicts stories and people's way of life. When music and lyrics are harmoniously combined to create beautiful rhythms, dancing is added to create the beauty or to color performance to become more attractive. The dancing art is combined with the music of King Rama IX harmoniously. It reflects people's way of life and society and creates arts and appreciation and inestimable value.

Keywords : King BhumibolAdulyadej ; music of King BhumibolAdulyadej ; Dance ; Body movement

บทเพลงพระราชนิพนธ์ทุกบทเพลงเป็นบทเพลงที่ทรงคุณค่ายิ่ง เพราะเนื่องจากบทเพลงพระราชนิพนธ์มีเนื้อหาที่ถ่ายทอดเรื่องราวและชีวิตของคนในสังคมได้อย่างชัดเจน และเมื่อเนื้อร้องและดนตรีสอดประสานกันอย่างลงตัวจนเกิดความไพเราะงดงาม สิ่งที่เพิ่มเข้ามานั่นคือ ความงามของการเคลื่อนไหวร่างกาย หรือที่เรียกว่านาฏยลีลาหรือการเต้นรำ เมื่อความไพเราะของบทเพลงได้บังเกิดขึ้นในดวงใจของคนไทยแล้วนั้น นาฏยลีลาจึงเป็นสิ่งที่สามารถถ่ายทอดความหมายของบทเพลงได้อีกนัยยะหนึ่ง ซึ่งผู้เขียนสามารถแจกแจงประเด็นดังกล่าวได้ดังนี้

แนวคิดสู่ท่วงทำนาฏยลีลา

แนวความคิดในการสร้างสรรค์นาฏยลีลา คือ แนวความคิดที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานจะนำมาถ่ายทอดให้กับผู้ชมได้รับทราบ แนวความคิดเปรียบเสมือนกระบอกของผู้สร้างงานที่จะสามารถแสดงออกถึงเอกลักษณ์และความเป็นตัวตนของผู้สร้างสรรค์ผลงาน อีกทั้งยังสามารถสะท้อนให้เห็นถึงเรื่องราวต่างๆออกมา

โดยทั่วไปขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินมักจะเริ่มมาจากแนวความคิดว่าตนเองต้องการที่จะสร้างสรรค์สิ่งใด หรือต้องการถ่ายทอดเรื่องราวอะไรให้กับผู้ชม แล้วจึงประพันธ์เพลงหรือแต่งเพลงขึ้นใหม่ให้มีความเหมาะสมกับแนวความคิดของเรื่อง ซึ่งแนวทางการสร้างสรรค์บทเพลงพระราชนิพนธ์นั้น คงจะไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะ ผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องทราบแนวความคิดหรือจุดประสงค์ในการแสดงเป็นอันดับแรก แล้วจึงจะสามารถหยิบยกบทเพลงพระราชนิพนธ์นั้นออกมาตีความสร้างสรรค์ได้ โดยคุณอภิชาติ เกตุแก้ว ศิลปินอิสระ ผู้ที่มีประสบการณ์สร้างสรรค์นาฏยลีลากับเพลงพระราชนิพนธ์ ในรายการชิงช้าสวรรค์ ของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร ได้ให้ข้อมูลกับผู้เขียนไว้ว่า การจะสร้างสรรค์ทำกับบทเพลงพระราชนิพนธ์นั้น จะต้องดูที่แรงบันดาลใจในแต่ละครั้งว่าจะนำเสนอผลงานไปในทิศทางใด จึงจะทำให้สามารถเลือกเพลงพระราชนิพนธ์นั้นมาสร้างสรรค์การแสดงได้ [2] ซึ่งคำกล่าวนี้ก็ได้สอดคล้องกับคำกล่าวของคุณวิชัย สวัสดิ์จิ้น (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการแสดงโรงละครโคลอสเซียม) ว่าในการสร้างสรรค์งานหรือการเลือกบทเพลงพระราชนิพนธ์มาสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละครั้งนั้น จะต้องคำนึงถึงแรงบันดาลใจ ซึ่งแรงบันดาลใจในแต่ละครั้งก็จะเกิดขึ้นตามเหตุการณ์ของสังคมใน

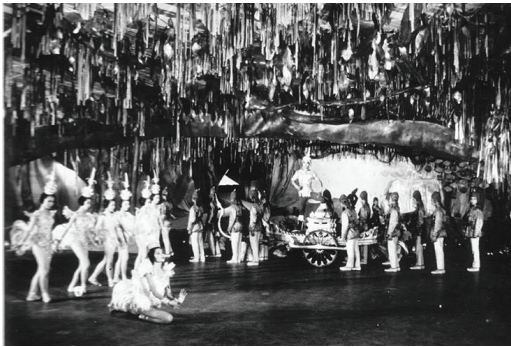
ขณะนั้น โดยผู้สร้างสรรค์ผลงานมีหน้าที่เป็นผู้สื่อสารเรื่องราวให้แก่ผู้ชมได้รับทราบ นอกจากนี้คุณวิชัย สวัสดิ์จิ้น ได้กล่าวอีกว่า ขั้นตอนของการนำเพลงพระราชนิพนธ์ไปเผยแพร่ในที่สาธารณะนั้น จำเป็นจะต้องขอพระบรมราชานุญาตจากสำนักพระราชวังเสียก่อน เพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ของพระองค์ท่าน[4]

จากแรงบันดาลใจสู่การเลือกบทเพลงพระราชนิพนธ์มาสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์นั้นเราจะเน้นเพียงแค่ความสวยงามเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ เพราะเนื้อหาของบทเพลงพระราชนิพนธ์นั้นทรงคุณค่ามากกว่าการเต้นประกอบเพลงเพื่อความสวยงามเท่านั้น คุณสุรินทร์ เมทะนี (ปัจจุบันเป็นหัวหน้าสาขาวิชานาฏศิลป์และการแสดง มหาวิทยาลัยปทุมธานี) คุณสุรินทร์เมทะนีเคยเป็นคณะกรรมการในรายการชิงช้าสวรรค์ ตอนประกวดบทเพลงพระราชนิพนธ์ คุณสุรินทร์ เมทะนีได้กล่าวว่าการแสดงส่วนมากยังไม่เข้าใจการเคลื่อนไหวประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ การแสดงเท่าที่เห็นส่วนมากเกิดจากการลอกเลียนต่อๆกันมา และนำท่าเคลื่อนไหวเพลงอื่นๆมาผสมผสานจนเกินความพอดี ผู้สร้างงานส่วนมากยังไม่เข้าใจลักษณะและประเภทของบทเพลงพระราชนิพนธ์ คุณสุรินทร์ยังกล่าวต่อไปอีกว่า บทเพลงพระราชนิพนธ์ฟังได้ไม่ยาก ยิ่งฟังมากจะยิ่งเข้าใจความหมายที่สะท้อนถึงปรัชญาชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ โดยผู้ที่คิดทำหรือผู้ออกแบบจะต้องเข้าใจความหมายของบทเพลงพระราชนิพนธ์นั้นๆ ทำเคลื่อนไหวจึงจะมีความเหมาะสมกับเพลงพระราชนิพนธ์ [3] ดังนั้นผู้สร้างสรรค์ผลงานควรทำความเข้าใจในเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของบทเพลงที่จะนำมาใช้ เมื่อผู้สร้างงานเกิดความเข้าใจในบทเพลง ผู้สร้างงานก็จะสามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆได้เป็นอย่างดี ดังที่คุณอภิชาติ เกตุแก้ว ได้กล่าวว่า เมื่อฟังเพลงพระราชนิพนธ์แล้ว จะทำให้เกิดทิศทางในการคิดทำ วิธีการนำเสนอ เครื่องแต่งกาย หรือแม้กระทั่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง [2]

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า แนวความคิดของการสร้างสรรค์การแสดงในแต่ละครั้ง จะสามารถเกิดขึ้นได้จากการได้รับแรงบันดาลใจในสิ่งที่เกิดขึ้นตามเหตุการณ์ หรือบริบทของสังคมเป็นส่วนใหญ่ เมื่อผู้สร้างสรรค์ผลงานมีแนวความคิดหลักแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะนำไปสู่การเลือก บทเพลงพระราชนิพนธ์ ผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องฟังเพลงพระราชนิพนธ์

ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาของบทเพลงอย่างถ่องแท้ และเมื่อเข้าใจในบทเพลงแล้ว จึงจะสามารถตีความของเนื้อเพลงและสร้างสรรค์กระบวนการทำให้สอดคล้องกับความหมาย อีกทั้งยังจะต้องถ่ายทอดเรื่องราวและอารมณ์ในบทเพลงให้ผู้ชมได้รับทราบถึงแนวความคิดและเนื้อหาของบทเพลงเป็นสำคัญ

ภาพที่ 1 รูปแบบของการแสดง

รูปแบบของการแสดงทางนาฏศิลป์ สามารถจำแนกออกเป็นหลากหลายรูปแบบด้วยกัน ทั้งในรูปแบบของแจ๊ส (Jazz) บัลเลตต์ (Ballet) และนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary dance) ซึ่ง รศ.ดร.ศิริมงคล นาฏยกุล ได้กล่าวว่า คุณหญิงเจนเวียฟเลสบันยอล เดมอน ดาราบัลเลตต์ผู้มีชื่อเสียงระดับโลกชาวฝรั่งเศส ได้เดินทางเข้ามาพำนักในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2497 และมีโอกาสได้ถวายการสอนบัลเลตต์ให้แก่พระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่ปี พ.ศ.2500 ศิลปะการเต้นบัลเลตต์ก็เข้าสู่ราชสำนักไทย รัชกาลที่ 9 ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงเจนเวียฟเลสบันยอล เดมอน ประดิษฐ์ท่าเต้นบัลเลตต์ประกอบบทเพลงพระราชนิพนธ์ถวายในการแสดงบัลเลตต์เรื่องมโนห์ราการแสดงครั้งแรกในประเทศไทยและในโลกเมื่อวันที่ 5-7 มกราคม 2505 ณ เวทีสวนอัมพร เนื่องในงานกาชาดประจำปี 2505 โดยพระราชทานเค้าโครงเรื่อง พระราชนิพนธ์บทเพลงประกอบการแสดง ออกแบบฉากและควบคุมการผลิตด้วยพระองค์เองบทเพลงพระราชนิพนธ์ที่ใช้ประกอบในการแสดงบัลเลตต์เรื่องมโนห์รา ครั้งแรกคือบทเพลงชุด Kinari suite ประกอบด้วยเพลง Blue day, A Love Story, Nature Waltz, The Hunter และ Kinari Waltz บรรเลงดนตรีประกอบการแสดงโดยวงดนตรีสุนทราภรณ์ และวง อ.ส. อำนาจเพลงโดย เอื้อ

สุนทรสนานการแสดงบัลเลตต์ประกอบบทเพลงพระราชนิพนธ์เรื่องมโนห์รา ฉบับปี พ.ศ.2535 จึงมีการปรับปรุงโดยได้ขยายเนื้อหาการดำเนินเรื่องและเพิ่มเติมบทเพลงพระราชนิพนธ์ประกอบการแสดงมากขึ้นกว่าในอดีตบทเพลงพระราชนิพนธ์ที่ใช้ประกอบการแสดงในครั้งนั้นมีทั้งสิ้น 16 บทเพลง ซึ่งบรรเลงโดยวงดุริยางค์ กองทัพอากาศ อำนาจเพลงบรรเลงดนตรีโดยพลเรือตรีหม่อมหลวงอัคนี ปราโมชนักแสดงหลักในครั้งนั้นประกอบด้วย รวิวรรณ ราชสุนทร และกิดาการ วรธนศิลป์ รับบทมโนห์รา สุริยา พันธูชา รับบทพระสุธน เอกชัย ไก่แก้ว รับบทพราหมณ์และท้าวปทุมราช ศิริมงคล นาฏยกุล รับบทพระอินทร์ และ ชรัช ชำนาญเวช รับบทบุโรหิต ประดิษฐ์ท่าเต้นและกำกับการแสดงโดย คุณหญิงเจนเวียฟเลสบันยอล เดมอน [4]

การแสดงบัลเลตต์เรื่องมโนห์รา

บทความข้างต้นแสดงถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ในการพระราชนิพนธ์บทเพลง รวมทั้งพระองค์ยังทรงเล็งเห็นความสำคัญของศิลปะการแสดง เพราะศิลปะการแสดงจะสมบูรณ์ได้ นั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายองค์ประกอบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นบทวรรณกรรม เครื่องแต่งกาย ฉาก แสงเสียง และที่สำคัญที่สุดของศิลปะการแสดงประเภทนาฏศิลป์นั้น คือ บทเพลงและการเต้นรำ เมื่อองค์ประกอบทุกด้านสมบูรณ์ ก็จะทำให้เกิดสุนทรีภาพของการแสดง

ในปัจจุบันรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ประกอบบทเพลงพระราชนิพนธ์ โดยส่วนมากจะพบว่าจะจัดการแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary dance) เป็นส่วนใหญ่ เพราะเนื่องจากการเป็นการแสดงที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งจะได้ข้อคิดจากการประกวดในรายการชิงช้าสวรรค์ และนอกจากการประกวดเต้นแล้วนั้น ก็ยังพบศิลปินหลายท่านที่ได้สร้างสรรค์งานในรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยกับบทเพลงพระราชนิพนธ์ ดังที่คุณอภิชาติ เกตุแก้ว และ คุณวิชัย สวัสดิ์จัน กล่าวจากประสบการณ์ที่เคยสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ในบทเพลงพระราชนิพนธ์จะสร้างสรรค์ในรูปแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัย โดยเน้นการตีความและสร้างเรื่องราวให้สอดคล้องกับบทเพลง [5] [2] ผู้เขียนขอยกตัวอย่างผลงานของคุณอภิชาติ เกตุแก้ว ที่เคยได้มีโอกาสสร้างสรรค์การแสดงในบทเพลงแผ่นดินของเรา เนื้อหาของบทเพลงบรรยายถึงความงาม

และความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทย ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานของคุณอภิชาติในครั้งนี้ ก็จะเป็นการสร้างเรื่องราวและออกแบบทำเป็นโครงสร้างภาพ ที่สะท้อนให้เห็นถึงธรรมชาติ ต้นไม้ แม้กระทั่งโครงสร้างของปราสาทหรือโบราณสถาน เพื่อให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทยให้มากที่สุด

นอกจากนี้ อาจารย์ชุมพล ชะนะมา อาจารย์ประจำสาขาวิชา นาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ได้มีโอกาสสร้างสรรค์ผลงานการแสดงนาฏศิลป์กับบทเพลงพระราชนิพนธ์ ในการเป็นตัวแทนของจังหวัดนครราชสีมา เพื่อสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ โดยสร้างสรรค์การแสดงในหลากหลายรูปแบบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสรรค ผลงานนาฏศิลป์ในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยประยุกต์ แล้วยังมีนาฏศิลป์ร่วมสมัยและจินตลีลา ซึ่งการสร้างสรรคกระบวนการทำของอาจารย์ชุมพล ชะนะมา จะมองในเรื่องพื้นฐานของนักแสดงเป็นสำคัญ เช่น เพลงความฝันอันสูงสุด จะเป็นการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ในรูปแบบนาฏศิลป์ไทยประยุกต์ ทำที่ใช้จะสื่อความหมายของเนื้อร้องแต่ละท่อน อีกทั้งยังใช้ภาษามือเข้ามาช่วยผสมผสานกับทำนาฏศิลป์ เพื่อที่จะได้เป็นการสื่อสารของผู้ปกครองทางการได้ยีนอาจารย์ชุมพล ชะนะมา ยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า ในการเลือกรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์กับบทเพลงพระราชนิพนธ์ จะขึ้นอยู่กับทำนองเพลงเป็นหลัก[6]

คุณสุรินทร์ เมทะนี หนึ่งในคณะกรรมการรายการชิงช้าสวรรค์ได้ให้ข้อมูลว่า เพลงพระราชนิพนธ์มีโครงสร้างที่เป็นในแนวทางตะวันตกทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นบลูหรือแจ๊ส และมีความร่วมยุคสมัยในปี 1947 เป็นต้นมา การสร้างสรรค์ทำเต้นจึงควรยึดรูปแบบ แจ๊ส (Jazz) บัลเลต (Ballet) นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary dance) มานำเสนอ จะทำให้การแสดงมีความเหมาะสม สามารถเลือกรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือนำมาผสมผสานกันด้วยการตีความ (Lyrical) [3]

การสร้างสรรคงานนาฏศิลป์กับบทเพลงพระราชนิพนธ์สามารถจัดแสดงได้ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความถนัดหรือความเชี่ยวชาญของศิลปินแต่ละบุคคล ถึงแม้ศิลปินจะสร้างสรรค์งานในรูปแบบที่ต่างกัน แต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ คือ การสื่อสารหรือถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกให้ตรงตามเนื้อหา และทำนองของบทเพลงพระราชนิพนธ์เพลงนั้นให้ลงตัวมากที่สุดคุณค่าแห่งบทเพลงพระราชนิพนธ์

คุณค่าของบทเพลงพระราชนิพนธ์ เป็นบทเพลงที่ทรงคุณค่า

ยิ่ง ทั้งคุณค่าทางวรรณศิลป์ คุณค่าทางสังคม และคุณค่าทางดนตรีและนาฏศิลป์

คุณค่าทางวรรณศิลป์ของบทเพลงพระราชนิพนธ์นั้น เป็นศิลปะการร้อยเรียงของตัวอักษร รวมทั้งเนื้อหาและความหมายของบทเพลงที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ฟังได้รับสาร ซึ่งบทเพลงพระราชนิพนธ์ทุกบทเพลงนั้น สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้แก่ผู้ฟังได้เสมอ ทั้งอารมณ์รัก อารมณ์สุข รวมทั้งการสร้างแรงบันดาลใจและความรักสามัคคี เนื้อหาของบทเพลงพระราชนิพนธ์เป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาหรือความหมายที่ซับซ้อนหรือเข้าใจยาก นักผู้ฟังยิ่งฟังมากเท่าไรยิ่งได้รับสารหรือสามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น เมื่อเราอยู่ในฐานะผู้ฟัง เราจะสามารถรับรู้ได้ว่า เนื้อหาและความหมายนั้นมุ่งที่จะสอนและให้แง่คิดอย่างไรกับผู้ฟัง หากผู้ฟังเข้าใจในเนื้อหาหรือความหมายของเพลงได้ดี นั่นคือเสียงสะท้อนที่แสดงถึงความสำเร็จของบทเพลงนั้นๆ

นอกจากนี้กลวิธีการเขียนเนื้อหาของบทเพลงพระราชนิพนธ์ ได้มีความสอดคล้องกับหลักของวรรณศิลป์ ดังคำร้องของเพลง ยิ้มสู้ ดังนี้

“คนเป็นคนจะจนหรือมี
ร้ายหรือดียังมีหวังอยู่
ยามปางมารมาพาลลบลู่
ยิ้มละมัยใจสู้หม่อมลพภักย์”

ดังบทเพลงข้างต้นจะเห็นว่าตัวอักษรตัวอักษรจะมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน จึงบังเกิดเป็นความไพเราะของบทเพลง เนื้อหาของบทเพลงพระราชนิพนธ์มักจะมีการใช้สำนวนโวหาร มีการใช้พรรณนาโวหาร ทำให้ผู้ฟังได้ใช้จินตนาการในการฟัง อีกทั้งยังมีการใช้อุปมาโวหาร ดังเพลงชะตาชีวิต ที่มีการกล่าวถึงชีวิตของคนที่เปรียบเสมือนชีวิตของคนเรา เป็นบทเพลงที่เสริมสร้างจินตนาการ และยังได้รับแง่คิดในการดำเนินชีวิต สอดให้เห็นถึงปรัชญาในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ชีวิตมีทั้งขึ้นและลง ขึ้นอยู่กับบุญและบาปบทเพลงพระราชนิพนธ์นั้นว่ามีคุณค่าทางวรรณศิลป์เป็นอย่างมาก มีความไพเราะทั้งอักษร ตัวอักษรที่สอดคล้องกัน มีการใช้สำนวนโวหารในการพระราชนิพนธ์ รวมทั้งบทเพลงยังสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกได้อย่างชัดเจน

นอกจากคุณค่าทางวรรณศิลป์แล้วนั้น บทเพลงพระราชนิพนธ์ยังทรงมีคุณค่าทางสังคมเช่นกัน เพราะเนื่องจากบทเพลง

พระราชนิพนธ์สามารถให้แง่คิดที่ดี สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไทย ความรักชาติ การดำเนินชีวิต รวมทั้งความงามของธรรมชาติ ความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทย ดังเช่น เพลงยิ้มสู้ เป็นบทเพลงที่พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ นิพนธ์คำร้องภาษาไทย เพื่อเป็นการปลอบขวัญและให้กำลังใจแก่คนตาบอด [7] อย่างไรก็ตามบทเพลงพระราชนิพนธ์ยิ้มสู้ไม่ได้ใช้สำหรับเฉพาะคนตาบอดเท่านั้น แต่บทเพลงพระราชนิพนธ์ยิ้มสู้ยังสามารถให้ปลอบขวัญและกำลังใจให้กับพสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าแต่หากบทเพลงจะทรงคุณค่ามากกว่านั้น คือ ผู้ฟังหรือพสกนิกรชาวไทยจะต้องนำแง่คิดที่ได้รับไปปรับให้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด เปรียบเสมือนเป็นการสนองพระราชดำริของพระองค์ท่าน

หากจะกล่าวถึงบทเพลงพระราชนิพนธ์แล้วนั้น ดนตรีและนาฏศิลป์หรือการเต้นรำ เป็นอีกศาสตร์หนึ่งที่จะขาดเสียมิได้เมื่อความไพเราะของบทเพลงบังเกิดขึ้น นาฏศิลป์ก็เป็นอีกศาสตร์หนึ่งที่เข้ามามีบทบาทช่วยเพิ่มอรรถรสหรือสีสันให้การแสดง เปรียบเสมือนเป็นการเติมเครื่องปรุงให้รสชาตินั้นกลมกล่อมมากยิ่งขึ้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นถึงเนื้อหาหรือความหมายของบทเพลง ว่ามีเนื้อหาที่สะท้อนถึงมุมมองหรือปรัชญาชีวิต ดังนั้นในการสร้างสรรค์กระบวนการทำนาฏศิลป์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสอดคล้องกับบทเพลงคุณเอกวิโชติ เกตุแก้วกล่าวว่า บทเพลงพระราชนิพนธ์ทรงเยี่ยมล้ำด้วยคุณค่าของดนตรี การสัมผัสของตัวอักษรที่มีความหมายลึกซึ้ง [2] นอกจากนี้คุณวิชัย สวัสดิ์จีน ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า บทเพลงพระราชนิพนธ์เป็นบทเพลงที่มีความเป็นอมตะ เป็นบทเพลงที่ไม่มีวันตายสามารถใช้ได้ในทุกยุคสมัย[5]

คุณค่าในบทเพลงพระราชนิพนธ์ คงเป็นคุณค่าที่ลึกซึ้งเกินบรรยาย ด้วยพระอัจฉริยภาพของพระองค์ พระองค์ทรงปลุกฝังอบรมสั่งสอนคนไทยเปรียบเสมือนลูกของพระองค์เอง โดยผ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจในความหมายที่แฝงไว้ด้วยคำสอน การปลุกใจ การให้กำลังใจ รวมทั้งความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจที่เกิดบนผืนแผ่นดินไทย

ดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่า บทเพลงพระราชนิพนธ์ทรงเป็นบทเพลงที่มีเนื้อหาลึกซึ้ง แฝงไปด้วยความหมายที่งดงาม ซึ่งการนำบทเพลงพระราชนิพนธ์มาสร้างสรรค์การแสดง

นาฏศิลป์ในรูปแบบต่างๆ ผู้สร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องทำความเข้าใจเนื้อหาของบทเพลงให้ถ่องแท้เสียก่อน เพื่อนำไปสู่การตีความของเนื้อหา ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของบทเพลง ซึ่งความไพเราะของบทเพลงจะนำไปสู่ความงามของท่วงท่านาฏยลีลา ที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวและอารมณ์ออกมาได้อย่างสมบูรณ์ จนก่อให้เกิดสุนทรีย์ภาพทางการแสดงทั้งดงาม

เอกสารอ้างอิง

- [1] Wikipedia, the Free Encyclopedia. (2016). **The Songs Authored by His Majesty King Bhumibol Adulyadej, [30 October 2016]**. From <https://th.wikipedia.org/wiki/เพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช>
- [2] Kedkeaw, Aphichot. (2016, 25 October). **Interview by Nattaporn Phetrueng at Chulalongkorn University.**
- [3] Methanee, Surin. (2016, 5 November). **Interview by Nattaporn Phetrueng at Pathumthani University.**
- [4] Nattayakul, Sirimongkhon. (2016). **Manohra Ballet, Reign of King Rama IX (The first Thai Ballet in Thai and World History), the Genius that Thai People Never Knew Before.** [30 October 2016]. From <https://www.matichon.co.th/news/332397>
- [5] Sawadjeen, Wichai. (2016, 25 October). **Interview by Nattaporn Phetrueng at Thonburi Rajabhat University.**
- [6] Chanama, Chumpol. (2016, 9 November). **Interview by Nattaporn Phetrueng at Chulalongkorn University.**
- [7] Wikipedia, the Free Encyclopedia. (2016). **Smile for Fight.** [4 November 2016] From; <https://th.wikipedia.org/wiki/ยิ้มสู้>